

Gemensamma grunder ► **Konceptuell grund**

Centrala koncept – en översikt

En grund för aktörsgemensamt arbete med
ledning, samverkan och övrig styrning

Myndigheten
för civilt försvar

**Centrala koncept – en översikt. En grund för aktörsgemensamt
arbete med ledning, samverkan och övrig styrning**

Myndigheten för civilt försvar
651 81 Karlstad

Foto omslag: Carl-Johan Breitholtz
Produktion: Advant

Publikationsnummer: MCF0067 – mars 2026
ISBN-nummer: 978-91-7927-713-0
Tidigare utgiven: MSB2586 – juni 2025

Dokumentet är ett resultat av ett utvecklingsarbete inom
Gemensamma grunder – ramverk för ledning och samverkan, 2025.

Innehåll

1. Vad är Centrala koncept?	6
2. Värderingar som präglar innehållet	8
3. Att hantera samhällsstörningar	10
3.1 Vad är samhällsstörningar?	10
3.2 Hur uppstår samhällsstörningar?	10
3.3 Vad och vilka drabbas av samhällsstörningar?	11
3.4 Vad är viktigt att tänka på vid samhällsstörningar?	11
4. Den förmåga vi har ska omsättas till effekt	13
5. Systemsyn som utgångspunkt	15
5.1 Systemsyn – att se både delar och helhet	15
5.2 Organisatorisk indelning – att sortera resurser efter ansvar och nivå	16
5.3 Nätverksperspektiv – att se resurser som noder i ett dynamiskt system	17
6. Inriktning och samordning behövs för att uppnå önskade effekter	19
6.1 Varför är inriktning och samordning viktigt vid samhällsstörningar?	20
6.2 Uppföljning och justering – en förutsättning för effekt	20
6.3 Inriktning och samordning i komplexa system	21
7. Generella aktiviteter – för att åstadkomma inriktning och samordning	23
7.1 Att kommunicera, samla in och bearbeta information – en förutsättning för arbetet	23
7.2 Att försöka förstå situationen	24
7.3 Fastställa inriktning – att bestämma vad vi vill uppnå	24
7.4 Planering och koordinering – att organisera vem som gör vad, var och när	24
8. Ledning, samverkan och övrig styrning	26
8.1 Ledning – styrning genom mandat och beslutshierarkier	26
8.2 Samverkan – när flera aktörer kommer överens	26
8.3 Övrig styrning – påverkan utan samverkan eller mandat	27

9. Responssystemet i praktiken – ledning, samverkan och utförande.....	29
9.1 Responssystem – helheten av samhällets samlade aktörer vid en kris.....	29
9.2 Ledningssystem – system för att uppnå inriktning och samordning hos varje aktör.....	29
9.3 Utförarsystem – där beslut omsätts i praktisk handling.....	29
9.4 Samverkanssystem – system för att uppnå aktörsgemensam inriktning och samordning.....	30
10. Olika former av planering.....	32
10.1 Förberedande planering – att tänka i förväg på risker och resurser.....	33
10.2 Responsplanering – när något hänt eller är på väg att hända.....	33

Kapitel 1

Vad är Centrala koncept?

1. Vad är Centrala koncept?

Gemensamma grunder är ett aktörsgemensamt ramverk för ledning och samverkan. Innehållet i ramverket ska göra det enklare för olika aktörer att arbeta tillsammans vid samhällsstörningar. Ramverket kan tillämpas både i fredstid och vid höjd beredskap.

Konceptuell grund är en av nivåerna i ramverket. Konceptuell grund ska ge oss verktyg för att tänka och ett gemensamt språk när vi praktiskt ska hantera olika samhällsstörningar, men även när vi vill utveckla och förbättra vårt arbete.

En av texterna inom Konceptuell grund i ramverket är Centrala koncept och den text du nu läser är en översikt av det dokumentet. Texten vänder sig till dig som vill få en sammanfattning av vad olika begrepp inom området betyder och hur de hänger ihop med varandra.

För dig som behöver en djupare förståelse rekommenderar vi att avsätta tid för att läsa hela Centrala koncept – En grund för aktörsgemensamt arbete med ledning, samverkan och övrig styrning.

Kapitel 2

Värderingar som präglar innehållet

2. Värderingar som präglar innehållet

Arbete med att studera och utveckla området ledning och samverkan har pågått länge och har genomförts ur många olika perspektiv. Inom olika samhällsområden har det byggts upp olika kunskapstraditioner, och olika syn på ledning och samverkan. Innehållet i Centrala koncept bygger på flera olika sådana kunskapstraditioner.

Några värderingar som är särskilt viktiga i Centrala koncept:

1. **Innehållet i Centrala koncept ska vara så enkelt som möjligt – men inte enklare än så.** I Centrala koncept förenklar vi en komplex verklighet så att innehållet ska bli begripligt och användbart, utan att förenkla för mycket.
2. **Alla modeller har begränsningar, men de kan vara användbara ändå.** En enskild modell fungerar inte för att beskriva allt samtidigt, men den kan vara bra för att beskriva ett visst perspektiv.
3. **Det är kärnan i begreppen som är viktig.** Ibland är det svårt att dra en exakt gräns mellan olika begrepp, till exempel mellan ledning och ledarskap. Då behöver vi istället utgå från tyngdpunkten, eller kärnan, i de olika begreppen.
4. **Det gemensamma språket är lika viktigt som det interna.** I arbetet med samhällsstörningar behöver man behärska två olika ”språk” – både aktörens eget interna språk och det aktörsgemensamma språket. Centrala koncept kan beskrivas som en del i det aktörsgemensamma språket.

Kapitel 3

Att hantera samhällsstörningar

3. Att hantera samhällsstörningar

3.1 Vad är samhällsstörningar?

Samhällsstörningar är ett samlingsbegrepp för företeelser och händelser och deras negativa konsekvenser för det som ska skyddas i samhället. Det som ska värnas är samhällets grundläggande skyddsvärden:

- människors liv och hälsa
- samhällets funktionalitet
- demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter
- miljö och ekonomiska värden
- nationell suveränitet.

3.2 Hur uppstår samhällsstörningar?

Samhällsstörningar kan förekomma både i fredstid och under höjd beredskap. De kan uppstå plötsligt, men de kan också vara diffusa och långsamma. En skogsbrand, en cyberattack eller ett väpnat angrepp är exempel på händelser som uppstår plötsligt, medan klimatförändringar och olika typer av påverkansoperationer kan växa fram under en längre tid.

Samhällsstörningar uppstår oftast till följd av negativa händelser, såsom olyckor, naturhändelser eller tekniska fel. Men det är inte alltid orsaken i sig som är negativ – även positiva händelser, som stora evenemang eller högtider, kan leda till konsekvenser som påverkar samhällets funktioner, till exempel trafikstörningar eller belastning på sjukvård. I sådana fall är det konsekvenserna av händelsen, snarare än händelsen i sig, som utgör samhällsstörningen.

3.3 Vad och vilka drabbas av samhällsstörningar?

Samhällsstörningar kan drabba hela landet, delar av landet, eller enskilda samhällen. De kan också påverka en viss del i samhället, till exempel teknisk infrastruktur. De kan drabba grupper av individer eller enskilda individer, både emotionellt och fysiskt. Flera samhällsstörningar kan dessutom inträffa samtidigt, vilket ställer ännu högre krav på vår förmåga till ledning och samverkan.

3.4 Vad är viktigt att tänka på vid samhällsstörningar?

Oavsett samhällsstörning är det viktigt att identifiera vilka konsekvenser störningen kan leda till och hur vi ska kunna förhindra eller hantera det. Vi behöver förstå vilka behov som finns och vilka aktörer som kan tillgodose behoven. Samhällets alla resurser behöver kunna användas så bra som möjligt, och för att kunna göra det behöver vi ha en god förmåga att åstadkomma aktörsgemensam inriktning och samordning.

Kapitel 4

Den förmåga vi har ska omsättas till effekt

4. Den förmåga vi har ska omsättas till effekt

Att hantera samhällsstörningar kan skilja sig från arbetet i vardagen. Det är ofta bråttom, stressigt och oklart vad som egentligen händer. Det här ställer stora krav på vår förmåga att hantera dessa händelser och att rädda till exempel människor, egendom eller miljö, eller något av de andra skyddsvärdena i samhället. Vi brukar prata om att vi måste omsätta vår förmåga för att få effekt på det som håller på att hända.

Själva tanken på att det är ”effekter som ska uppnås” kan verka enkel, men i praktiken finns en risk att vi blir inåtblickande i den här hanteringen. Det är lätt att lägga för stort fokus på saker som lägesbilder, strukturer och samverkanskonferenser istället för på det som till syvende och sist ska uppnås i samhället.

Kapitel 5

Systemsyn som utgångspunkt

5. Systemsyn som utgångspunkt

De resurser som agerar vid en samhällsstörning hänger ihop på olika sätt. Resurser kan vara allt ifrån individer och kompetenser till saker som infrastruktur och utrustning. Ofta pratar vi om att de här resurserna hänger samman i ett komplext system. Systemsyn innebär att vi försöker se till sammanhängande helheter och hur olika delar påverkar varandra, snarare än att vi fokuserar på enskilda delar.

5.1 Systemsyn – att se både delar och helhet

När vi försöker förstå eller studera systemet är det omöjligt att titta på hela systemet samtidigt – det klarar vi inte av. Därför behöver vi avgränsa oss och ibland titta på en aspekt av systemet i detalj, varpå vi i nästa stund får ta ett steg tillbaka och betrakta en större helhet. Vi kan välja att till exempel bara titta på en enda aktör, eller kan vi titta på bara de tekniska systemen, eller bara på hur människor interagerar med varandra. När vi tittar på en aspekt av systemet i taget har vi ett visst systemperspektiv. Att kunna kombinera olika systemperspektiv är en förutsättning för förhållningssättet helhetssyn.

Ett exempel på hur vi kan växla systemperspektiv

Om vi utifrån ett visst sammanhang där vi

1. först väljer att enbart titta på de tekniska förutsättningarna för ledning och samverkan
2. därefter byter perspektiv och studerar samma sammanhang utifrån de juridiska förutsättningarna
3. slutligen byter perspektiv igen och tittar enbart på de sociala interaktionerna mellan människor.

– Då har vi studerat samma sammanhang ur tre olika systemperspektiv.

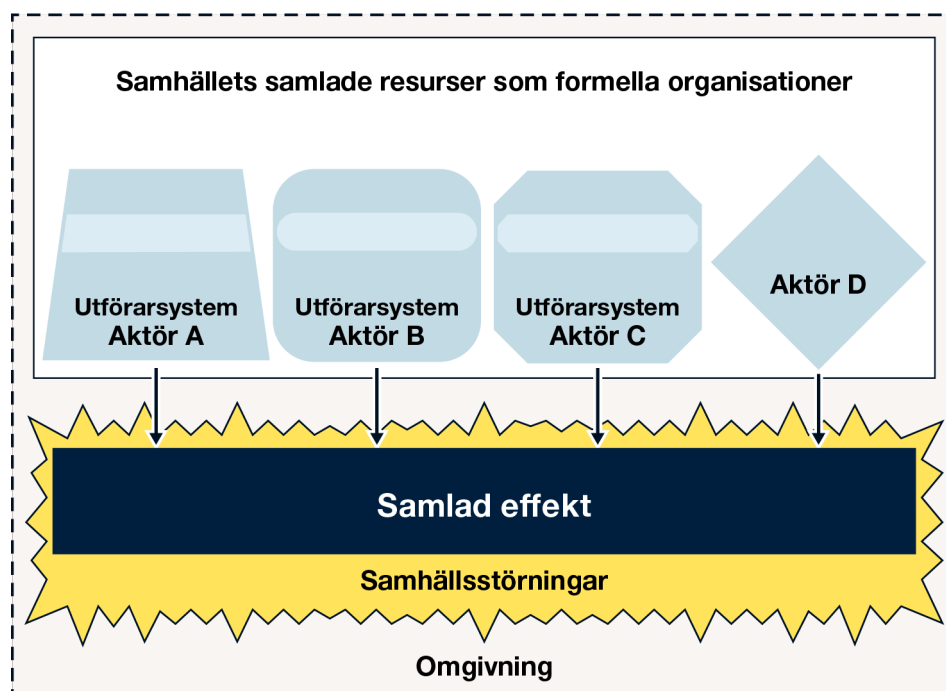
5.2 Organisatorisk indelning – att sortera resurser efter ansvar och nivå

Ofta sorterar vi samhällets resurser utifrån vilken organisation de tillhör. I (beredskaps-) systemet finns en mängd olika organisationer, till exempel kommuner, regioner, länsstyrelser, Regeringskansliet, Myndigheten för civilt försvar, Migrationsverket, Försvarsmakten, privata företag, frivilliga organisationer och många fler.

En del organisationer finns bara på en enda samhällsnivå (till exempel finns länsstyrelserna bara på regional nivå), medan andra finns på både nationell och regional nivå i systemet (som till exempel Migrationsverket).

Organisationerna i systemet har olika uppdrag som ska lösas även vid en samhällsstörning, och behöver därför jobba sida vid sida med sina egna uppdrag när något händer. Dessutom behöver flera organisationer ofta även jobba tillsammans för att lösa de hjälpbehov som finns.

Figur 1. Samhällets samlade resurser kan sorteras utifrån vilken organisation de tillhör

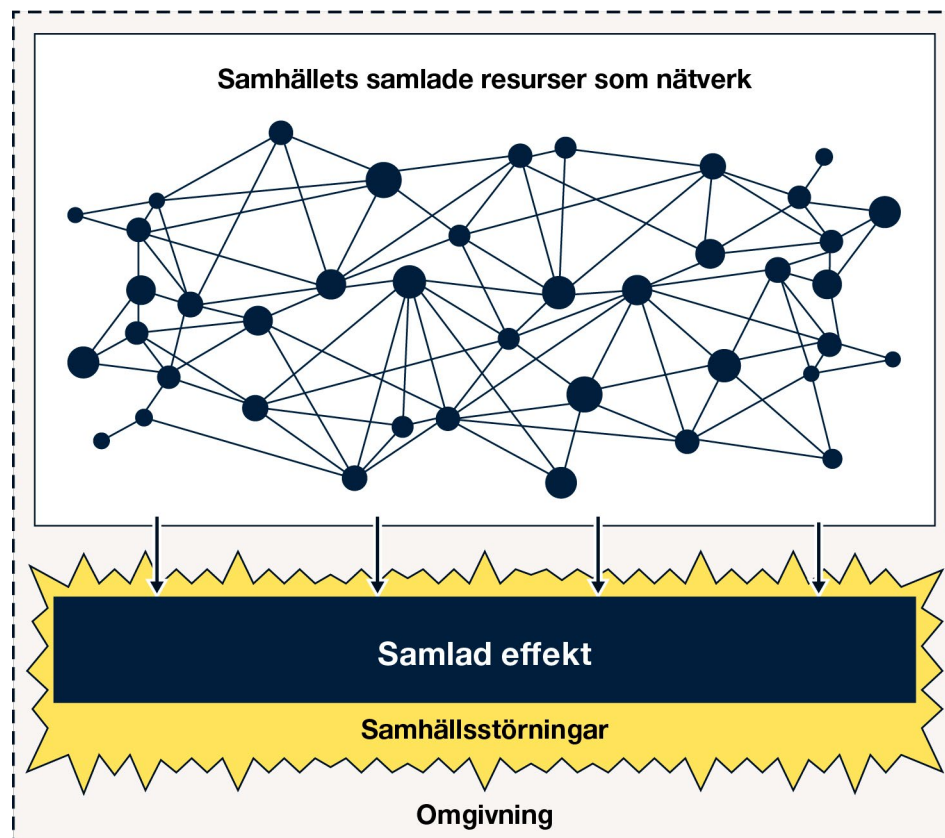

Det finns många sätt att se på vad som utgör samhällets resurser för akut hantering av samhällsstörningar. En av flera startpunkter är att börja sortera resurserna och deras verksamhet utifrån formella organisationer. En organisation är dock inte den andra lik. Helheten av organisationer som är verksamma under en större händelse kan därför inte placeras in i en och samma beslutshierarki.

5.3 Nätverksperspektiv – att se resurser som noder i ett dynamiskt system

Ett annat sätt att sortera samhällets resurser är att se dem som ett nätverk, där man kan se olika organisationer och individer som noder i nätverket.

Figur 2. Samhällets samlade resurser – ett nätverksperspektiv

Samhällets samlade resurser kan också ses som nätverk. Att kunna växla mellan olika perspektiv är viktigt för att skapa så många möjligheter som möjligt att nå effekter. Ett exempel är hur vi tänker och agerar utifrån ett ledarskapsperspektiv.

Kapitel 6

Inriktning och samordning behövs för att uppnå önskade effekter

6. Inriktning och samordning behövs för att uppnå önskade effekter

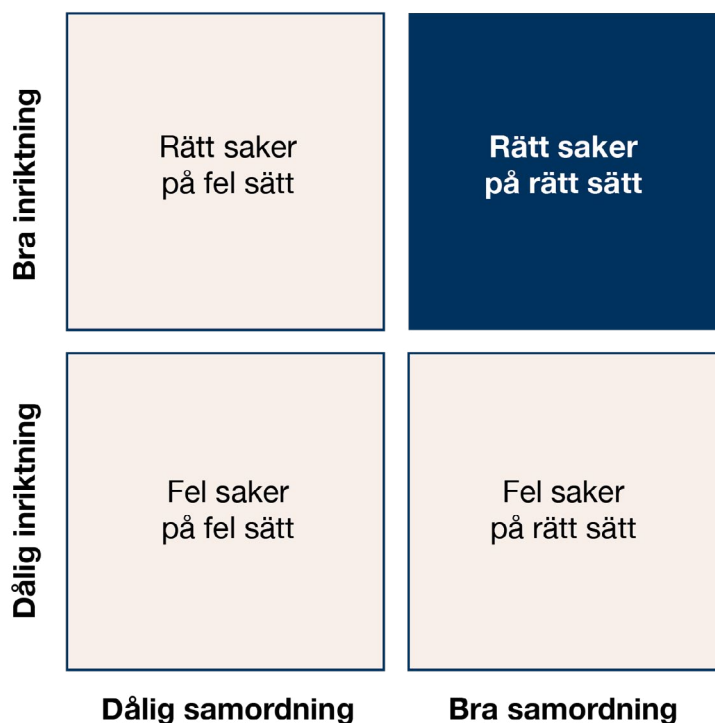
I arbetet med att hantera samhällsstörningar används ofta termerna inriktning och samordning:

- **Inriktning** har att göra med frågan **om vi gör rätt saker**.
- **Samordning** har att göra med frågan **om vi gör saker på rätt sätt**.

Figur 3 summerar följande:

1. Att göra rätt saker på fel sätt ger bra inriktning men dålig samordning.
2. Att göra fel saker på fel sätt ger både dålig inriktning och dålig samordning.
3. Att göra fel saker på rätt sätt ger bra samordning men dålig inriktning.
4. Slutligen: Att göra rätt saker på rätt sätt ger både bra samordning och bra inriktning.

Figur 3. Rätt saker på rätt sätt

6.1 Varför är inriktning och samordning viktigt vid samhällsstörningar?

Vid samhällsstörningar krävs ofta att aktörerna anpassar sig efter varandras arbete i större utsträckning än i vardagen, och för att en sådan anpassning ska kunna ske behöver aktörerna ofta komma överens om en **aktörsgemensam inriktning och samordning**.

Om vi tar exemplet svinpest skulle **inriktningen** kunna vara att begränsa smittan till ett visst område och därmed säkerställa att smittan inte sprids. Med andra ord är det denna inriktning som säger vad vi bedömer är **rätt sak att göra**.

Vid kravaller kan inriktningen vara att hålla oroligheterna inom förutbestämda gator, och vid en översvämning kan inriktningen vara att i första hand länsputa offentliga byggnader – och först därefter hjälpa privatpersoner.

Med **samordning** menar vi hur vi arbetar för att bli så effektiva som möjligt, det vill säga **vem som gör vad, var och när**.

Ofta behövs då en **plan** så att vi gör saker i rätt ordning. Vid exemplet med svinpest skulle samordningen kunna bestå i att aktör A först måste märka ut det aktuella området, därefter ska aktör B sätta ut skyltar, sedan måste aktör C säkerställa att det finns resurser på plats för att ta hand om döda vildsvin, och först därefter kan jägare börja söka i området. Parallellt med detta ska aktör D informera allmänheten, och så vidare.

6.2 Uppföljning och justering – en förutsättning för effekt

Ska effekten av arbetet bli bra måste det alltså finnas både en bra inriktning och en bra samordning. Men en samhällsstörning är dynamisk och ofta ändrar sig förutsättningarna kontinuerligt. Därför är det viktigt att vi hela tiden följer upp arbetet och frågar oss:

- Hur går det för oss?
- Behöver vi justera vår inriktning?
- Fungerar vår samordning på ett bra sätt eller behöver vi justera något?

6.3 Inriktning och samordning i komplexa system

I ett komplext system med många olika aktörer behövs inriktning och samordning på många olika ställen i systemet samtidigt. Varje aktör har sin egen inriktning i arbetet, och planer för hur arbetet ska gå till.

Exempelvis behöver en aktör som samtidigt finns på nationell och regional nivå ha en övergripande inriktning för nationell nivå, vilken sedan bryts ner i en mer detaljerad inriktning för den regionala nivån. I ett aktörsgemensamt sammanhang kanske vi tar fram en gemensam inriktning, vilken sedan behöver omsättas av varje aktör till en specifik inriktning med utgångspunkt i aktörens eget uppdrag.

Kapitel 7

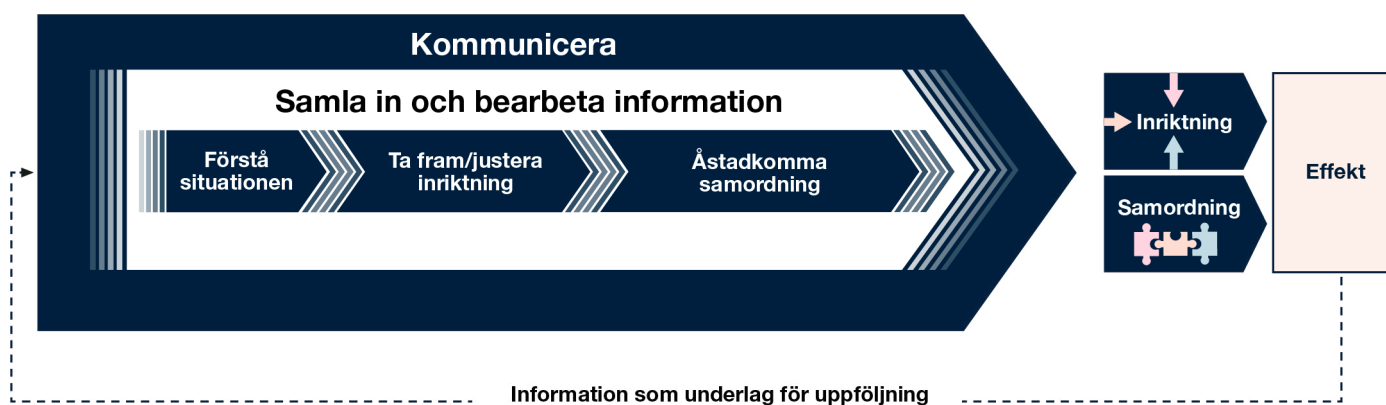
Generella aktiviteter – för att åstadkomma inriktning och samordning

7. Generella aktiviteter – för att åstadkomma inriktning och samordning

För att vi ska kunna åstadkomma inriktning och samordning finns det vissa aktiviteter som alltid måste göras, oavsett om vi befinner hos en större statlig myndighet, i ett aktörsgemensamt sammanhang eller om en ensam aktör ska hantera en händelse. Dessa aktiviteter kallar vi de generella aktiviteterna.

I praktiken är arbetet sällan renodlat i bemärkelsen att man först gör en sak, sedan nästa och så vidare. I praktiken görs ofta flera av aktiviteterna nästan samtidigt, och ibland även kontinuerligt.

Figur 4. Generella aktiviteter för att medvetet uppnå inriktning och samordning

Aktiviteterna är inte bundna till någon särskild situation eller nivå. De måste alltid genomföras, men kan genomföras på olika sätt och på olika ställen.

7.1 Att kommunicera, samla in och bearbeta information – en förutsättning för arbetet

En förutsättning för att arbetet ska fungera är att vi kan **kommunicera** på olika sätt, både för att få in information och för att få ut våra budskap. Vi måste också **samla in och bearbeta information**, vilket är en förutsättning för att kunna fatta meningsfulla beslut. En konkret leverans från insamling och bearbetning av information är en lägesbild.

7.2 Att försöka förstå situationen

Vi behöver sedan, utifrån den information vi har samlat in försöka **förstå situationen**, till exempel genom att fråga oss: Vilka är hjälpbehoven, nu och framåt? Vad gör olika resurser just nu? Får de någon effekt? Vilken mer information behöver vi? I början kan det vara svårt att riktigt förstå det som händer så förståelsen behöver ofta växa fram under arbetets gång.

7.3 Fastställa inriktning – att bestämma vad vi vill uppnå

När vi har samlat in information och börjat förstå situationen behöver vi komma fram till vad vi vill åstadkomma, det vill säga vi behöver **ta fram en inriktning för arbetet**. I sin enklaste form kan en enda person tänka ut den, men det kan också vara ett arbete i till exempel en inriktnings- och samordningsfunktion som tar fram en aktörsgemensam inriktning.

7.4 Planering och koordinering – att organisera vem som gör vad, var och när

När vi har en inriktning måste vi åstadkomma samordning genom att planera och koordinera det kommande arbetet, det vill säga vem ska göra vad, var och när? Ett vanligt exempel på en plan är en kommunikationsplan, det vill säga hur ett budskap ska kommuniceras. Ett exempel på koordinering är när en ambulans som rapporterar att de är klara med ett uppdrag styrs över till ett nytt uppdrag.

Kapitel 8

Ledning, samverkan och övrig styrning

8. Ledning, samverkan och övrig styrning

För att hantera samhällsstörningar effektivt krävs att både enskilda aktörer och flera tillsammans kan uppnå inriktning och samordning. Därför är inriktning och samordning viktigt både i internt och i aktörsgemensamt arbete. Det betyder att arbetet med att kommunicera, samla in information, förstå situationen, ta fram inriktning samt planera och koordinera insatser behöver kunna göras både aktörsinternt och aktörsgemensamt.

8.1 Ledning – styrning genom mandat och beslutshierarkier

Ledning innebär att inriktning och samordning uppnås med utgångspunkt i en förutbestämd beslutshierarki där någon ges rätt att bestämma. Ledning sker när någon har ett formellt mandat att fatta beslut och bestämma över någon annan – antingen inom en organisation eller i vissa fall mellan organisationer. När ledning omfattar flera olika organisationer rör det oftast specifika frågor, exempelvis smittskydd eller evakuering.

8.2 Samverkan – när flera aktörer kommer överens

I det aktörsgemensamma sammanhanget kan aktörer relativt sällan bestämma över varandra i formell bemärkelse, utan varje aktör behöver ta beslut för sin egen organisation. Istället kan aktörerna dela information med varandra och komma överens om en gemensam inriktning. Vi talar då om **samverkan**. Ibland görs detta mellan två eller ett fåtal aktörer, och ibland kräver sammanhanget flera aktörer. En geografiskt områdesansvarig eller sektorsansvarig aktör kan hålla ihop arbetet.

När aktörerna kommit överens om en inriktning behöver varje aktör ta denna med sig hem till sin egen organisation för att översätta till ett formellt beslut om den egen interna inriktningen i arbetet.

8.3 Övrig styrning – påverkan utan samverkan eller mandat

Ibland kan aktörer som inte själva varit med i samverkan ändå välja att följa den aktörsgemensamma inriktningen. I andra fall kan aktörer påverka inriktning och samordning även utan formella beslut eller samverkan, exempelvis genom att kommunicera ut hur de tycker att andra ska agera – trots att de inte har mandat att leda, och utan att det skett någon samverkan. Även om det varken handlar om ledning eller samverkan i de här fallen kan det ändå resultera i att inriktning och samordning uppnås. Detta kallas för **övrig styrning**.

Kapitel 9

Responssystemet i praktiken – ledning, samverkan och utförande

9. Responssystemet i praktiken – ledning, samverkan och utförande

9.1 Responssystem – helheten av samhällets samlade aktörer vid en kris

Tillsammans utgör alla aktörer som är engagerade i en samhällsstörning kärnan i ett så kallat **responssystem**. Aktörerna i responssystemet är sinsemellan ofta organiserade på olika sätt och har olika kulturer. Några har tydliga besluts-hierarkier och många ledningsnivåer, medan andra är decentraliserade och organiserade likt nätverk. Men alla tillsammans utgör responssystemet.

9.2 Ledningssystem – system för att uppnå inriktning och samordning hos varje aktör

Många av aktörerna i responssystemet har vad man kan kalla ett **ledningssystem**, vars uppgift är att åstadkomma inriktning och samordning av verksamheten som bedrivs. Ett ledningssystem består av allt som behövs för att kunna åstadkomma inriktning och samordning, till exempel rollbeskrivningar, processbeskrivningar, tekniska stödsystem – och inte minst människor. I ledningssystemet fattas de övergripande besluten för aktören.

9.3 Utförarsystem – där beslut omsätts i praktisk handling

Utöver ett ledningssystem har många aktörer även ett **utförarsystem** (kallas ibland verkanssystem). Ett utförarsystem består av de resurser som utför de fattade besluten.

9.4 Samverkanssystem – system för att uppnå aktörsgemensam inriktning och samordning

Vid samhällsstörningar behöver ofta representanter från flera aktörer träffas och tillsammans ta fram en lämplig inriktning och samordna det som ska göras. Vi talar då om ett **samverkanssystem**.

Samverkanssystemet har som syfte att skapa förståelse för situationen, träffa överenskommelser om inriktningar och eventuellt genomföra en gemensam responsplanering. De ingående aktörerna har då inget gemensamt utförarsystem utan detta ligger hos de olika aktörerna. Varje aktör behöver därför ta de aktörsgemensamma överenskommelserna om inriktning och samordning med sig hem till sin egen organisation och omsätta detta i den egna verksamheten.

Ett samverkanssystem kan vara allt ifrån tillfälligt till permanent. Oavsett om det är skapat i förväg eller skapas i stunden så behöver det anpassas och utformas utifrån behovet i den aktuella samhällsstörningen.

Kapitel 10

Olika former av planering

10. Olika former av planering

För att vi ska kunna agera snabbt och effektivt inom krisberedskap och civilt försvar behöver vi planera. Att planera betyder att vi i förväg tänker igenom och förbereder hur vi ska agera om något händer. När något sedan händer eller är på väg att hända så kan vi plocka fram planen och agera snabbt. Vi kan planera på både kort sikt (minuter, timmar) och på lång sikt (många år).

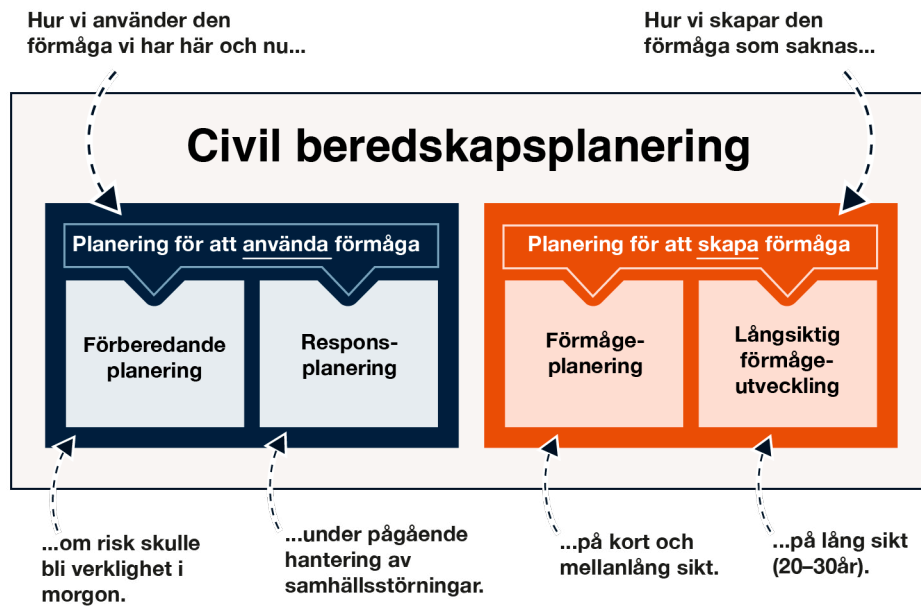
De planeringsformer som presenteras här är en anpassning till svenskt civilt sammanhang av begrepp som finns dels i Försvarsmaktens ”Svensk planerings- och ledningsmetod”, dels i Natos Allied Joint Doctrine for the Planning of Operations (AJP-5). Där finns det fyra olika former av planering (i den här texten beskrivs bara de två första):

1. **Förberedande planering**
2. **Responsplanering**
3. Förmågeplanering
4. Långsiktig förmågeutveckling.

De första två formerna av planering (Förberedande planering och Responsplanering) handlar om hur vi på bästa sätt kan **använda** de resurser och den förmåga som vi redan har.

De andra två formerna av planering (Förmågeplanering och Långsiktig förmågeutveckling) handlar om hur vi på längre sikt ska **skapa** förmåga.

Figur 5. Fyra former av planering

Illustrationen visar de fyra formerna av planering. I Centrala koncept beskrivs grundläggande principer för den vänstra delen av figuren, det vill säga Förberedande planering och Responsplanering.

10.1 Förberedande planering – att tänka i förväg på risker och resurser

Vid förberedande planering funderar vi först ut vilka risker som kan finnas, och sedan tänker vi efter hur vi ska använda våra resurser på bästa sätt om de olika riskerna skulle inträffa. Ofta behöver vi skriva ner vår plan, och då är det bra att även skriva ner tänket bakom planen. Om risken skulle inträffa kan vi plocka fram vår plan och utgå från den.

10.2 Responsplanering – när något hänt eller är på väg att hända

Som tidigare beskrivits kan vi planera innan något händer, men vi kan också planera under en händelse eller när något precis är på väg att hända, eller planera för väsentligt ändrade förutsättningar. Detta kallas som sagt responsplanering.

Responsplanering handlar om hur vi ska använda våra resurser och vår förmåga för att få så bra effekt som möjligt på det som redan har hänt eller håller på att hända. Under den aktuella händelsen består hanteringen av att först planera det vi ska göra och sedan genomföra åtgärderna.

**Myndigheten
för civilt försvar**